

BÉKÉS MEGYE

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK KÖZLÖNYE

XXXVII. évfolyam, 6. különszám

Békéscsaba, 2008. október

Aláírták az Ibsen Palota támogatási szerződését

Ünnepélyes keretek között került sor az Ibsen Palota támogatási szerződésének aláírására a Jókai Színház Vigadó-jában 2008. szeptember 19-én 14 órakor. Ezzel a lépéssel megkezdődhet a közgazdasági szakképző iskola korábbi, a színház mellett elhelyezkedő épületének teljes rekonstrukciója. A munkálatok előreláthatólag húsz hónapig tartanak majd; az új kulturális közösségi központ várhatólag 2010 márciusában nyithatja meg kapuit.

Domokos László, a Békés Megyei Önkormányzat elnöke a támogatási szerződés aláírása előtt elhangzott beszédében elmondta: 2006 októbere óta vártak erre a pillanatra, hogy végre felépülhessen Békés megye új kulturális centruma. A megyei elnök beszédében beszámolt

arról, hogy az Ibsen Palota művészeti, oktatási és közművelődési központ új épületegyüttesének építéséhez, a meglévő épület felújí-

tásához a Békés Megyei Önkormányzat pályázaton nyert támogatást az európai uniós Norvég Alaptól, amelyet az északi ország kulturális örök-

ségének népszerűsítésére írtak ki. Beszédében kitért arra, hogy az épületben helyet kap majd a modern színházművészet minden igényét kielé-

gítő kamaraszínház, a Nap-sugár Bábszínház és a több színházi szakmában képzést nyújtó színiiskola is.

FOLYTATÁS A 3. OLDALON →

Jelképes ajándék Békésnek

Domokos László a békésiek leleményességét jelképező madzagot ajándékozott Izsó Gábornak

Szeptember első hétvégéjén Békésre, a megye névadó településére érkezett az „Otthonunk Békés megye” programsorozat, melynek megnyitója egybeesett a X. Madzagfalvi Napok kezdetével. A megyetörténeti kiállítás a városi fesztivál részeként számos érdeklődőt vonzott.

A megyejárára a honfoglalás idején már létezett, vérzivataros múltú, jelenleg 22 ezer lakost számláló város-

ba, Békésre érkezett számos megyei politikus, polgármester és intézményvezető. Domokos László, a megyei köz-

gyűlés elnöke soron kívüli ülésen találkozott a helyi képviselő-testület tagjaival, és mások mellett arról egyeztettek, hogyan lehet olyan feltételeket teremteni, melyekkel a városi tulajdonú, ám megyei fenntartású intézményi épületek fejlesztése felgyorsulhat. Domokos László nem rejtette véka alá, hogy amint a megye más településein, Békésen is a megélhetés az elsőszámú kérdés a lakosok körében.

– A megyei önkormányzatnak az a szándéka, hogy javítsa az itt élők életminőségét, csökkentse az elvándorlást. Ehhez köthetők az orvosi és szociális ellátások, a közlekedés és az oktatás színvonalának emelésére, a kulturálódásra és a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló kezdeményezések – mondta a megyegyűlés elnöke.

FOLYTATÁS A 2. OLDALON →

Veszélyben a felsőoktatás?

Békés megye képviselő-testülete nem ért egyet a Tessedik Sámuel Főiskola integrációjával, ugyanis nem látják annak garanciáit, hogy a Békés megyei felsőoktatás helyzete ezzel a lépéssel nem sérül – ezt a határozatot hozta a megyei közgyűlés legutóbbi ülésén, kiegészítve azzal, hogy a történekről minden települést tájékoztatnak majd.

Mint ismeretes, a főiskola szenátusa egyhangúlag fogadta el, hogy az intézmény 2009 januárjától a Szent István Egyetembe integrálódjon. A megyei közgyűlésen egyebek mellett Szilágyi Menyhért, az oktatási és kulturális bizottság elnöke aggodalmának adott hangot a történetek miatt.

FOLYTATÁS A 3. OLDALON →

A mi feladatunk, hogy időseink számára olyan élet-körülményeket biztosítsunk, mely lehetővé teszi számukra az öregkorhoz méltó, derűs életet.

Ez a világnap akkor lehet igazi tisztelet, ha azok, akiket ünneplünk, mindig érzik a támaszt, a segítséget, a törődést. Azt, hogy mindig mellettük vagyunk, nem hagyjuk őket magukra, számíthatnak ráink életük legnehezebb időszakában is.

Köszönettel tartozunk a hosszú évek alatt végzett becsületes munkáért és jó egészséget, tartalmas, boldog életet kívánunk minden idős embertársunknak!

DOMOKOS LÁSZLÓ
A BÉKÉS MEGYEI
IDŐSÜGYI TANÁCS ELNÖKE

Jelképes ajándék Békésnek

→ FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

A városi képviselőkkel találkozott dr. Kovács József a Pándy Kálmán-kórház igazgató-főorvosa, valamint Fekete Péter, a Jókai Színház igazgatója is, és intézményeikkel kapcsolatos újdonságokról számoltak be.

Az „Otthonunk Békés megye” megyetörténeti kiállítás a Madzagfalvi Napokon évek óta sikerrel rendezett „Békés bemutatkozik a békésieknek” kiállítással egy térben kapott helyet. Ez utóbbi olyan „vásártér”, ahol települési civil szervezetek, oktatási és más intézmények, továbbá vállalkozások mutatják meg önmagukat a két és fél nap alatt ott megforduló több ezer polgár számára.

A legjelentősebb és legtöbb embert megmozgató városi fesztivál idén hetvennél is több programot rejtett, né-

tük Pakucza Józsefet is, a békési születésű, jelenleg a megyeszékhelyen élő erőművészt, aki a világ közel 40 országába

vel 2008 az ENSZ kezdeményezésére a burgonya éve. Az évek óta sikerrel megrendezett „Ízek utcája” főzőver-

Vásári jelenet a közönség bevonásával

vitte el hazánk és ezen belül megyénk jó hírét.

A Madzagfalvi Napok díszvendége Erőss Zsolt volt, az első és eddig egyetlen magyar, aki megmászta a Csomolung-

senybe olyan csapatok nevezhettek, amelyek ezzel a zöldséggel készülő ételeket főztek szabad tűznél. Rotyogott a bográcsokban a többféle krumplileves, de készült káposztába göngyölt krumplilepény, krumplival töltött paprika és slambuc is. Igazi szenzáció volt a 2008 adagos békési kötöttgaluska-leves megfőzése az 1100 literes óriás bográcsban. Ez Guinness-rekordot jelentett, melyet hitelesítettek, így Békés neve megtalálható lesz majd az évenként kiadott Rekordok könyvében.

A legtöbb rendezvény a békésiek és a más településekről nagy számban idelátogatók szórakoztatását szolgálta. Így az esti rockkoncertek: Nagy Feró és a Beatrice, Pink Floyd Tribute Band, Torony Band, Charlie. Volt nyugdíjas „Ki mit tud”, szépségverseny, motoros felvonulás, fűszembemutató, madzagfalvi hétpróba, valamint lehetőséget biztosítottak helyi amatőr zenekarok fellépésére is.

Izsó Gábor polgármester kiemelte, hogy a városi fesztivál az önkormányzat és kulturális intézménye támogatásával, illetve szervezésében valósult meg, de sikerének titka volt az is, hogy számos civil szervezet, magánszemély és vállalkozás csatlakozott hozzá ötletével és tényleges munkájával.

„Ízek utcája” főzőverseny

Együtt ünnepelt a község és a megye Hazajöttek, otthon voltak Újkígyóson

Három napon át tartott szeptember 12. és 14. között a II. Újkígyósi Hazaváró programsorozata, melyhez ezúttal az Otthonunk Békés megye rendezvény is csatlakozott. A településről elszármazottak tanúi lehettek egy kerékpárút-átadásnak, részt vehettek a megyei önkormányzat eseményein a számos gasztronómiai élvezet és szórakozási lehetőség mellett.

A pénteki napon adták át azt a kerékpárutat, melyre közel 75 millió forintot nyert pályázaton a település, saját erőként pedig nyolcmillió-háromszázezer forintot biztosított az önkormányzat. A közlekedésbiztonságot növelő beruházás a Gyulai József Attila utcáig tart, s

kormányzat által nyújtott közszolgáltatásokat, az intézményeket és azok működését. A megyei közgyűlés elnöke kiemelte: a Békés Megyei Önkormányzat az itt élő összes állampolgár érdekében cselekszik, és ehhez igényli, illetve számít az emberek, az itt működő gazdasági és egyéb szervezetek,

totta a megyetörténeti kiállítást, amely immár Újkígyós tablójával is kiegészült. Ugyanitt állították ki Gera Katalin szobrászművész alkotásait, valamint Újkígyós új köztéri műalkotásának makettjét is. Az ünnepen részt vevők rátehetették kézjegyüket a 6 x 6 méteres vándortérképre, azt jelképezve, hogy mind otthonuknak érzik Békés megyét.

Ebéd után a helyi polgármesteri hivatal dísztermében a nagyközség képviselő-testülete soron kívüli ülést tartott, melyen Domokos László a megyei önkormányzatot és intézményeit mutatta be, Zámbo András, a Harruckern János Közoktatási Inté-

A megyetörténeti kiállítás Újkígyóson

mellette több új parkolót is kialakítottak négy kerékpártárolóval együtt.

– Haza és otthon. Össze csengenek ezek a szavak, hiszen mindannyian tudjuk: jó érzés hazajönni, otthon lenni. Az Újkígyósi Hazaváró és az Otthonunk Békés megye programok is ugyanígy egészítik ki egymást, jó alkalom ez arra, hogy az itt élők és a tőlünk elszármazottak találkozzanak. Természetesen hazavártuk testvértelépülésünk, Csíkszépvíz köztünk lévő képviselőit is, hiszen ők is magyarok, ők is mindig hazajöhetnek hozzánk – mondta szombaton délelőtt ünnepi megnyitójában Szabellédi Zoltán, Újkígyós polgármestere.

Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke a megye településeinek összefogását, összetartozását hangsúlyozta. Kiemelte: a megyében élőknek tudniuk kell, hogy a megyei önkormányzat milyen programokat, projekteket kíván megvalósítani és azok hogyan szolgálják majd a különböző településen élő embereket. Az Otthonunk Békés megye rendezvény-sorozat kapcsán igyekeznek elérni, hogy minél többen megismerjék a megyei ön-

intézmények partnerségére. A programsorozat a megye minden települését érinteni fogja, több helyen kapcsolódva a helyi rendezvényekhez. Mindezek után Domokos László átadta Szabellédi Zoltán polgármesternek a Munkácsy Mihály Múzeumban (közadakozás eredményeként) látható Munkácsy-festmény, A kis Jeanne reprodukcióját, mely ezt követően már Újkígyóson gyönyörködheti a művészetet kedvelő közönség.

A délelőtt során egymást követték az Otthonunk Békés megye rendezvénysorozat immár hagyományosnak tekinthető programjai: Erdész Ádám, a Békés Megyei Levéltár igazgatója, a helyi művelődési központban megnyi-

mény igazgatója pedig az iskolában zajló képzésekről adott tájékoztatást. A soron kívüli testületi ülésen részt vettek Újkígyós testvértelépülése, Csíkszépvíz község képviselői is. A két polgármester: Szabellédi Zoltán és Ferencz Tibor ez alkalomból írták alá azt az együttműködési megállapodást, mely községeik kapcsolatának megújítását, tartalommal való megtöltését szolgálja.

A háromnapos kigyósi ünnepen mindenki megtalálhatta a neki tetsző programot, hisz a már említettekén túl volt libamájűsítő- és erősemler-verseny, zenés-táncos produkciók, az ebéd pedig egy 1100 literes óriás bográcsban készült, ami látvány-nak sem volt utolsó.

Együtt könnyebb

Idén Békés megye települései közül egyedül Békésre jött el a „Fogadd el, fogadj el” kampánykarmion. A Kézengyógya Alapítvány országjáró kezdeményezésének célja, hogy hidat építsen az értelmi és testi sérült emberek, valamint az épek között. A békési látogatást kifejezetten sikeresnek ítélik meg a helyi társszervező civil szervezet, az „Együtt könnyebb” Közhasznú Egyesület vezetői. Főleg a gyerekek körében volt népszerű az interaktív játékokat és filmvetítést rejtő kamion kínálata, melyhez játszóház, nyerevényjáték és gyermekfel-lépések is kapcsolódtak.

Veszélyben a felsőoktatás?

→ FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Hasonlóképpen szólott *Tóth Imre* tanácsnok vélekedése is, aki egyenesen szégyenletesnek nevezte a szenátusi döntést, s azt javasolta, hozzák nyilvánosságra a megyénkbeli fiatalok sorsát megpecsételő döntéshozók névsorát.

Farkas Zoltán, a közgyűlés alelnöke részt vett a már említett szenátusi ülésen, s beszámolt annak menetéről a képviselő-testület előtt. Mint

megtudtuk, annál is inkább aggasztóak a főiskola integrációs törekvései, miszerint jelenleg a Tessedik főiskolába járó hallgatók közel 80 százaléka Békés megyei. A tervezett változtatásról ugyan közel 250 oldalas tanulmány készült, ám ebben még sincs garancia arra nézve, hogy a Békés megyei felsőoktatás az eddigi színvonalon és rendszerben maradhat meg az integrációt követően is.

A kórházhoz kerül a drogprevenció

Nem kötelező feladatként vállalta fel a megyei önkormányzat a mentálhigiénés, kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélybetegségek megelőzését, melyet egy 2003-as együttműködési szerződés alapján eddig a Dr. Baly Hermina Mentálhigiénés Közhasznú Alapítvány látott el. Ennek értelmében a megyei önkormányzat évente közel másfél millió forinttal támogatta az alapítványt.

A legutóbbi megyegyűlésen napirenden lévő előterjesztésből kiderült, hogy az alapítvány a támogatás egy részét nem a feladatellátásra, hanem működési költségekre fordította, így a határozati javaslat az együttműködési megállapodás megszüntetését foglalta magában.

E témában kért szót *Tolnai Péter* (Fidesz), aki egyebek mellett azt emelte ki, hogy a kormány „felpuhította” a drogtörvényt, ami az utóbbi időszakban halálos áldozatokat is hozott, s a kábítószerelés egyre szélesebb körben való terjedését generálta. Tolnai Péter egy felmérésre hivatkozott, mely szerint a fiatalok 50 százaléka már kipróbálta a drogot, 20 százalékuk pedig rendszeres használónak vallja magát.

Nagy Béla (SZDSZ) ezzel szemben azon véleménynek adott hangot, hogy túlzás a kormányra hárítani a felelősséget, hiszen állampolgári problémáról van szó, mely csak széles körű összefogással küzdhető le. Hasonlóképpen vélekedett *Nagy Mihály* (MSZP), aki világlelenségnek nevezte a drogfogyasztás problémáját, s azt javasolta: „ne tologassuk egymásra a problémát, itt ugyanis egyértelmű a társadalom egyetemes felelőssége”. *Molnár Béla* (Fidesz) ugyanakkor a politikai marketingeseknek tulajdonította a drogliberalizációt, akik – vélekedése szerint – szavazatszerzési céllal enyhítettek a törvényeken.

A vitát követően a megyei képviselők többsége amellett döntött, hogy a Dr. Baly Hermina Mentálhigiénés Közhasznú Alapítvánnyal az önkormányzat mondja fel az együttműködést, azzal együtt, hogy a megelőzési feladatok ellátását 2008. szeptember 1-jétől a Pándy Kálmán Megyei Kórház drogambulanciája veszi át.

Tovább dolgoznak a kiemelt projekteken

Mindössze egy kapott kormányzati támogatást

A megyei közgyűlés legutóbbi ülésén *Domokos László* elnök tájékoztatta a képviselőket a kiemelt projektjavaslatok helyzetéről és az ehhez kapcsolódó további lépésekről.

Mint ismeretes, a megyei nagyprogramok végrehajtása érdekében kiemelt projektjavaslatokat kezdeményezett a testület. Ezek közé tartozott a „Vállalkozzunk Békésben” vállalkozói befektetési program, a Belvízrendezés az élhetőbb településekért – Komplex belvízrendezési program I. üteme, a Napfényes őszi Békésben – A komplex idősgondozás modellje, a SZAK-MAHOLNAP, a Térségi Információs Köz-Pont, a Mozgásterápiás Rehabilitációs Központ Fejlesztése, a Patológia és infrastruktúra fejlesztése (PATINF) a Pándy Kálmán-kórházban, a „Múlt, jelen, jövő egy fedél alatt” – Levéltár Békés megyében, az „Egészségcentrum a Körösök völgyében”, azaz a Pándy Kálmán-kórház teljes körű modernizációs és integrációs programja, a „Tudás és fejlődés” – „Békés Expo” Kiállítási Terület és Vásárcsopont Békés megyében, a Megújuló energia termelése és felhasználása, Felsőfokú képzési kínálat fejlesztése, K+F kutatóbázis kialakítása és az „Összeköt a Körös” turizmusfejlesztési program.

A Hajnal István Szociális Szolgáltató Centrum bentlakásos intézmények korszerűsítésére adott be pályázatot

A kormány 2007. július 25-én hozott döntése szerint a kiemelt projektek közül egyedül a komplex belvízrendezési program I. üteme kapott kiemelt projekt státuszt és került be a Dél-alföldi Operatív Program 2007–2008-as akciótervébe. A többi projekt nem nyert támogatást.

A „Vállalkozzunk Békésben” befektetési ösztönzési projektet a második körben ismét benyújtották, ám ekkor sem kapta meg a kormány támogatását. Az elutasítás egyik fő magyarázata az volt, hogy nem indokolt a megyei ipari telephelyfejlesztések integrálása, központosítása, az együttes támogatás ugyanis kizárja a versenyt. Ebből kiindulva elemekre bontották a projektet, és „Tradíció és innováció, környezetbarát ipari és kézművespark létrehozása”

gionális Fejlesztési Tanács kiemelt projektként javasolt, ám a kormány pozitív döntése ezúttal is elmaradt.

A tájékoztatóból kiderült, hogy a megyei önkormányzat minden lehetséges lépést megtett a nagyprogramok és az ezekhez igazodó kiemelt projektek megvalósítása érdekében. Domokos László hozzátette: a továbbiakban sem tesznek le a már előkészített fejlesztésekről, amennyiben szükséges újragondolják, új formában fogalmazzák meg a projekteket, s továbbra is keresik a megfelelő pályázati források bevonását.

Beszámolt a fejlesztési ügynökség

Nem fogadták teljes melegezettel a megyei képviselő-testület tagjai azt a beszámolót, melyet *Balogh Lászlótól*, a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség ügyvezetőjétől hallhattak az operatív program akciótervének végrehajtásáról. Balogh László rövid szóbeli kiegészítőjében elmondta: a nyertes pályázatok a régióban megközelítik a 31,5 milliárd forintot, s ebből a Békés megyei győztesek majdnem 9,7 milliárdot (30 százalék) nyertek el.

Tóth Imre tanácsnok (Fidesz) hozzászólásában arra hívta fel a figyelmet, hogy a Békés megyei, halmozottan hátrányos helyzetű kistérségek nem jutnak olyan mértékben támogatáshoz, hogy az felzárkózásukat lehetővé tenné. Mint mondta, kistérségünkben egyetlen település sem nyert a belterületi utakra kiírt pályázatokon, de más területen sem érzékeli azt a törekvést, hogy a nehéz helyzetben lévő települések pozitív diszkriminációban részesüljenek. Ezt erősítette *Várfi András* (Fidesz) és *Hamza Zoltán* (Fidesz), *Gajda Mihály* (Fidesz) is, akik a beadott pályázatok eredménytelenségét sorolták, s azt kérték számon, hogy leszakadóban lévő megyénknek így nincs esélye utolérni a fejlettebb régiókat.

Domokos László kijelentette: Nem lesz ilyen módon felzárkózás. A kormány pályázattási és döntési gyakorlata hátrányos Békés megye fejlesztése szempontjából. A szükséges EU-s forrásokat elzárja a kormány Békés megye kiemelt, átfogó fejlesztése elől!

Balogh László a fentiekre reagálva elmondta: a pályázatokat héttagú testületek pontozás alapján bírálják el, az ügynökség nem befolyásolja a döntéseket, ugyanakkor a jövőben pluszpontokat kapnak a leghátrányosabb térségekből érkező pályázatok.

Aláírták az Ibsen Palota támogatási szerződését

→ FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Mindezek mellett az Ibsen Palota a nagyközönség felé nyitott találkozási hely lesz, és jelentős helyi kulturális rendezvényeknek is otthont ad majd. A leendő kulturális centrum egy új regionális és nemzetközi kapcsolatrendszer kiépítését fogja elősegíteni. A színházi szakok bővítésével vélhetőleg a nemzetközi érdeklődés is megnövekedhet majd az intézmény iránt. Az Ibsen Palota a Békés Megyei Önkormányzat kultúra ápolására kitűzött célját szolgálja, és mindenki számára elérhető lesz, elősegíti a megye értékeinek közvetítését – hangzott el a megyei elnök beszédében.

Az ünnepélyes aláírás után Domokos László és *Módi Annamária* pénzügyi igazgatóhelyettes, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség képviselője sajtótájékoztatót tartott. Ezt követően a megyei elnök megnyitotta

Szegedi Katalin Háncsvirágok című kiállítását a Vigadó galériában, majd megtekintették a leendő Ibsen Palota épületét és terveit. *Szabó János* tervező bemutatta az épület látványtervét, és el-

mondta, hogy a tervezés három évvel ezelőtt kezdődött el, a terület azonban elég szűk, amely nem segítette a munkáját. Jól működő és érdekes létesítmény lesz, egy olyan színház, ahol nem a díszletek, hanem a színjátszás kerül előtérbe, mindezt segíti az arénaszerű forgószínpad – mondta el a főtervező.

A látványtervekből kiderült, hogy az Ibsen Palotában egy művészeti kávéház és étterem is működni fog, valamint a palota különleges udvara szabadtéri színdarabok rendezését is lehetővé teszi.

A támogatási szerződés aláírására a Jókai Színház Nyílt Nap és Évadnyitó Gála rendezvényén került sor.

Fotók: A-TEAM/Nyári A

A megye szerepe

Rovatunkban időről időre közéleti szereplők szólnak meg a megye szerepéről, jövőjéről, jelentőségéről. Most Szebellédi Zoltánt, Újkígyós polgármesterét és dr. Gosztolya Ferenc megyei képviselőt kérdeztük.

Megváltozott helyzetben új feladatok előtt

– Mivel az uniós pénzek megszerzése érdekében a régiók egyre erősebbé válnak, ezzel arányosan a megyék szerepe fokozatosan csökken. Ez nem az adott kormánytól függ, hanem ciklusról ciklusra tapasztalható. Ebben a megváltozott helyzetben kell megtalálnia a megyének az új szerepét – kezdte nyilatkozatát dr. Gosztolya Ferenc.

A megyegyűlés szocialista képviselője elmondta, nagy jelentőséggel bír, hogy a megye összefogja és koordinálja a települések érdekeit, erre nagyon jó példa a belvízprogram megvalósulása. Jelentős a megye intézményfenntartó tevékenysége: Békésben a

szakképző intézmények nagy része megyei fenntartású, valamint hozzátartozik több közművelődési intézmény is. Ezek működését a közgyűlés pénzügyi szempontból észszerűsíti, ugyanakkor intézkedései nyomán a szakmai színvonalat emeli.

– Ugyanakkor nem tartom helyesnek – fogalmazta meg véleményét dr. Gosztolya Ferenc –, hogy a megyei közgyűlés leképezi a parlament politikai megosztottságát, ez zavarja a pártérdek főlött álló együttműködést.

A képviselő a megye feladatának véli, hogy felhívja a figyelmet hátrányos helyzetűnkre, a népesség drasztikus

csökkenésére. E kedvezőtlen folyamat megállítása érdekében elengedhetetlenül fontosnak tartja a 44-es főút korszerűsítését. Meglátása szerint a megyének önállósága megőrzése mellett olyan koncepciót kell felvázolnia, amellyel képes csatlakozni a régió megfogalmazott érdekeihez. Alulról jövő igény hozta létre a kistérségeket, ezek létjogosultságát a kormány is elfogadja, és a hátrányos helyzetű kistérségek külön igényeit a megyének is támogatnia kell.

– Jelentős változás előtt áll a Tessedik Sámuel Főiskola – tért ki a felsőoktatásra a képviselő –, ugyanis az intézmény kinyilvánította szándékát, hogy a gödöllői Szent István Egyetemhez kíván csatlakozni. Véleményem szerint ezt a kényszerlépést úgy kell megtenniük, hogy a főiskola tanárai által képviselt szellemi érték ne sérüljön, és a főiskola továbbra is megmaradjon a megyében élő fiatalok oktatóbázisának. Bízom benne, hogy a megye továbbra is megmarad, és megtalálja helyét a változó viszonyok között – fejezte be nyilatkozatát dr. Gosztolya Ferenc.

Szülessenek helyben a döntések

Szebellédi Zoltán, Újkígyós nagyközség polgármestere így nyilatkozott a megye szerepéről:

– A megyék, vármegyék olyan közigazgatási egységek, melyek a történelem során jól működtek, illeszkedtek, s illeszkednek ma is a közigazgatási szemléletünkhöz. Bevált dolog ez, amit meg kell őrizni, amit nem válthat ki a regionalitás. Tudomásom szerint az

az érvelés sem igaz, mely az Európai Unió irányelveire hivatkozva erőszakolja a régiókat, ugyanis az unió nem kötelez erre, akár egy megye települései is adhatják a régiót. Emellett fontosnak tartom a modern módon megfogalmazott szubszidiaritást, ami azt a keresztény demokrata alapelveket jelenti, hogy a nagyobb államhatalom addig ne avatkozzon be a helyi ügyekbe, míg

arra meg nem kéri, illetve nincs rá szükség. A döntések szülessenek helyben, ott, ahol az adott problémát a leginkább ismerik, s ennek következtében a legjobb megoldásokat adhatják. Elmondhatom, hogy Újkígyós nagyon jó kapcsolatot tart fenn a megyével, annak intézményeivel, s a fejlődés szempontjából ez az együttműködés elengedhetetlen.

Szebellédi Zoltán aláírja a megye vendégekönyvét Újkígyóson

OKTÓBER 6. – NEMZETI GYÁSZNAP

Az aradi vértanúk kivégzésének emléknapja

Az 1848–49-es szabadságharc végét jelentő világosi fegyverletétel után a császári haditörvényszék ítélete alapján Aradon kivégezték a magyar honvédsereg 13 hős katonai vezetőjét. Így a nemzet vértanúi lettek: *Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő, Knézhich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen Westerburg Károly, Nagysándor József, Pöhlenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác és Vécsey Károly.*

Október 6-án nem csak Aradon voltak kivégzések. Ezen a napon Pesten kivégezték gróf Batthyány Lajos első magyar miniszterelnököt.

Emlékezzünk rájuk kegyelettel!

Az aszalt szilvától a ciberén át a pálinkáig

Háromnapos fesztivál Szarvason

A szilva jelentős hagyománnyal bír térségünkben, lekvárt, ciberét, pálinkát főztek belőle, aszalták, valamint a konyhában szilvágombóchoz vagy szilvalekváros derelyéhez használták föl, illetve fogyasztották egyszerűen lekváros vagy ciberés kenyérként is. Ezeket a hagyományokat elevenítették föl a szilvanapokon szeptember 12. és 14. között Szarvason; a rendezvényt a Békés Megyei Önkormányzat is támogatta mint kiemelt gasztronómiai eseményt.

A népművészeti kirakodóvásár sátrai között szombaton Jurák Pál, a Tessedik Sámuel Kertbarát Kör tagja rézüstben lekvárt főzött.

– Ma kilenc óra után néhány perccel gyűjtöttunk alá, és délután négy óra körül készül el – hallhattuk tőle az üstház mellett. – Hagyományosan rézüstben főzzük kézi keveréssel; a hagyománytól annyiban térünk el, hogy a rézüstöt nem tapasztottuk be, és az üstházban nem fával tüzelünk alá, hanem gázzal. A rézüst más ízt ad, mint a zománcos üst, egyébként a zománcosban is épp úgy el lehet készíteni a szilvalekvárt.

Jurák Pál elmagyarázta, az ötvenöt literes rézüstbe hatvan kiló szilva fér, ennyi fölforralás után sem buggyan ki belőle. Hat-hét órás lekvárt szokott főzni, ez félkeménynek számít. Étkezéshez, gombócba, derelyébe is kiváló, nem folyik ki. Minőségét tartósan megőrzi, családjában most kezdték el a 2006-ban készített lekvárt enni. Cukor nem feltétlenül szükséges hozzá, de családi hagyományuk szerint tesz bele egy keveset: egy kilót önt rá, mielőtt a lekvár kész lenne. Édesítés szempontjából gyakorlatilag ez nem jelent semmit, mert egy kiló lekvárra csak néhány gramm cukor esik, de tartósítás szempontjából fontos. A főzés során a cukorból karamell lesz, tehát még jobban szárítja, sűrűsíti a lekvárt. Amikor a kanálról már nem csorog le, hanem szép lassan elnyúlik, akkor kész a lekvár.

A Lengyel Palota udvarán találkoztunk a Nagycsaládok Szarvasi Egyesületének tagjaival, ők játszóházzal várták a gyerekeket. *Homonnai Tiborné*, az egyesület elnöke elmondta: már sokadik éve jelen vannak a szilvanapon, és igyekeznek mindig természetes anyagokból szilvával kapcsolatos tárgyakat összeállítani. Most például szilvamacskából virágokat készí-

2007-es és Gáspár Tamás 2008-as pálinkája.

A rendezvény után Babák Mihály polgármestert arra kértük, röviden vonja meg a három nap mérlegét:

– A szilvanap illeszkedik a városi rendezvénytárházunkba, ez zárja le nyári rendezvénysorozatunkat. Nem volt véletlen a választás annak idején sem. A szilva az Alföld jellegzetes gyümölcse, talán nem

nek, ezeket csipeszre vagy hurkapálcára erősítik. Emellett a gyerekek keze alatt parafadugóból kis pálinkásbutykos lesz, és készül az ajtóra kopogtató is.

Szombaton délután hirdették ki a pálinkaminősítés eredményét. Különböző gyümölcspálinkával negyvenen neveztek, míg szilvapálinkával huszonhatan. Arany minősítést hárman értek el. Közülük Kovács Imre 2006-os pálinkájával második éve viheti haza a *Forschner Rudolf* által felajánlott vándordíjat. Arany minősítést érdemelt meg ki Varga István

is volt olyan gyümölcsöskert, ahol ne lett volna néhány szilvafa. Valamikor jeles családi esemény volt a lekvárfőzés. Anyáink, nagyanyáink rézüstökben kavarták a szilvalekvárnak valót, közben beszélgettek, megvitatták a család ügyeit. Ezt is szerettük volna feleleveníteni, amikor 11 évvel ezelőtt az első szilvanapot megrendeztük. Elmondhatjuk, hogy a kezdetekben még helyi rendezvény ez évre már országossá nőtte ki magát, hiszen több ezer látogatónk volt a három nap alatt – zárta mondanóját Babák Mihály.

Támaszt nyújtani a kis- és középvállalkozóknak

Újra lendületben a vállalkozásfejlesztési alapítvány

Komoly átalakulásokon ment keresztül az utóbbi időszakban a Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítvány, melynek kuratóriumi elnöke az elmúlt év második felétől dr. Kovács Tamás. A gazdasági joggal is foglalkozó békéscsabai ügyvéddel az alapítvány fő céljairól, a vállalkozóknak nyújtandó segítség formáiról beszélgettünk.

Sajnálatos módon 2006. év végére jelentősen megtorpant az alapítvány működése, s ez az eredményeken is meglátszott – kezdte a múlt felidézésével dr. Kovács Tamás. – Lecsökkentek a hitelkihelyezések, volt olyan hónap, hogy egyetlen esetben sem sikerült hitelhez juttatni a vállalkozókat. Ezen a helyzeten mindenképpen változtatni szeretett volna az új vezetés.

– Milyen módon próbálták meg javítani az alapítvány eredményességét?

– Nagyon fontos, hogy Baranyó Géza korábbi ügyvezető segítségével közel 300 millió forintos, saját mikrohitelalapot sikerült Budapestről megszerezni, ami korábban nem volt. Emellett felajánlottuk a vállalkozók számára az Új Magyarország Mikrohitel lehetőségét is. Nagyon fontosnak tartjuk a kis- és középvállalkozókkal való folyamatos kapcsolattartást, az információk minél szélesebb körbe történő eljuttatását.

– Miként tudják megszólítani, elérni a megye vállalkozóit?

– Ügyvezető igazgatónk, Glózik Klára nagy hangsúlyt fektet erre a munkára kollégáival együtt. Igyekszünk megjeleníteni minél több sajtóorgánumban, kihasználni a hirdetések adta lehetősége-

ket, és a közeljövőben előadásokat szeretnénk tartani a vállalkozásokat érintő témákban, így például közbeszerzési, pályázati információkkal, adózás, jogi ismeretekkel kapcsolatosan. A cél az, hogy a vállalkozók érzékeljék: újra működik az alapítvány, és az ő érdeküket szolgálja.

– Milyen tanácsokat tudna adni (akár gazdasági joggal is foglalkozó ügyvédként) a vállalkozóknak, hiszen sokan arra panaszkodnak, hogy a nehéz gazdasági helyzetben egyre kisebb az esély a fejlesztésre?

– Lehet, hogy furcsán

hangzik, de meggyőződésem, hogy a negatív gazdasági folyamatok által okozott nehézségek túlélésére emberileg, lelkiileg is fel kell készülni. Ennek érdekében tervezzük, hogy a későbbiekben akár pszichológus tanácsadót is alkalmazhat majd az alapítvány a jogi, pályázati és könyvelési tanácsadás mellett. Mindenki számára ismert tény, hogy az ország gazdasági állapota egyre rosszabb. Elég csak azt az adatot néznünk, hogy míg 1998-ban 159 Ft volt egy liter benzin, addig ma 317 Ft-ért tankolunk (költségszámolási mutatók). Ugyanezt támasztják alá a Központi Statisztikai Hivatal összesített adatai az életszínvonalról, árákról. Lehet, hogy egy-két adat pozitívan változott, de összességében megállapítható, hogy a gazdaság állapota nem megfelelő. A legfőbb probléma a kiszámíthatatlanság. A helyzetet tovább nehezíti a rossz jogszabályi környezet, egymásnak ellentmondó jogszabályok tömkelege, ami komoly bizonytalansághoz vezet. Emellett sok szó esik manapság a gazdaság rossz felépítéséről, tehát arról, hogy ma Magyarországon aránytalanul kevés aktív munkavállaló, adófizető tart el sok inaktív vagy csak „papíron” inaktív embert. Mindezekből adódik, és talán ért-

hető is, hogy az emberek saját megélhetésük érdekében próbálnak kevesebbet adózni, csak hogy nem ismerik elég jól a különféle adókedvezményekről, adómentességről szóló szabályozásokat. Ilyen nehéz körülmények között értékelődik fel az ilyen típusú szervezetek jelentősége, amelyek a forráshiányos időszakban lehetőséget nyújthatnak a továbblépésre. Én az önképzés mellett a lehetőségek szerinti fejlesztést tudom a vállalkozásoknak javasolni, amennyiben erre lehetőség van. Persze az is érthető, hogy egyre kevesebb kis- és középvállalkozás mer vagy tud jelentősebb fejlesztésbe kezdeni, pedig vegetálásra nem érdemes berendezkedni, mert az előbb-utóbb bukáshoz vezet. Sajnos, a már említett rossz gazdasági körülmények, állami szigorítások, közterhek és energiaárak emelkedése miatt a kis- és középvállalkozások zömére a tőkehiány a jellemző. Így valóban nem tudnak beruházni, fejleszteni. A túlélésért folytatott mindennapos harcban pedig sokan kiégnek, ami nem lenne törvényszerű. Alapítványunk sokat tud segíteni a már említett szaktanácsadással, de a forrásokhoz is hozzájuttathatjuk a vállalkozókat a mikrohitel kihasználásával. Ugyanakkor én azt tanácsolom minden cégvezetőnek, vállalkozónak: törekedjenek arra, hogy a legalapvetőbb jogi, gazdasági, pénzügyi fogalmakkal tisztában legyenek, fektessenek időt és energiát az önképzésbe, mert csak így lehet megalapozott döntéseket hozni.

A Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítványt – a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány megyei vállalkozói központok kialakítását célzó szakmai együttműködésével – Békés Megye Képviselő-testülete alapította, ez alapján kezdte meg működését megyei hatáskörben 1994 áprilisában. Az alapítvány egyik célkitűzése azon vállalkozások támogatása, amelyek a kereskedelmi bankok által nem, vagy korlátozott módon, illetve kedvezőtlenül fi-

finanszírozhatók. A kereskedelmi bankok a túl magas költségek vagy a hitelbírálati rendszer számára nem megfelelő biztosítékok miatt túlságosan kockázatosnak ítélik meg a hitelnyújtást a KKV-szektorban. A mikrohitel-konstrukciók elsősorban olyan vállalkozók számára jelentenek felzárkózási, versenyképességi és fenntarthatósági lehetőséget, akik ez idáig nem férhettek hozzá banki finanszírozáshoz.

Az alapítvány ez év tavasza óta rendelkezik saját mikrohitelalappal, illetve a vállalkozások számára elérhető a Mikrohitel Plusz, a Kisvállalkozói Hitel és az Új Magyarország Mikrohitel is.

A kisvállalkozói igények felmérése: munkaerőpiac, oktatás-képzés, telephely kialakítására vonatkozó igény mind-mind fontos eleme munkánk. A Békés Megyei Önkormányzat klaszterépítési kezdeményezésének is élére álltunk. Már beadtunk egy pályázatot, a DAOP-2008-1.2.1 „Klaszter menedzsment szervezetek létrehozása, megerősítése” című pályázati kiírásra, mely egy informatikai-információs klaszter létrehozását készíti elő. Szeptember végéig beadásra kerülhet az a pályázat is, amely a Békés megyei helyi termékek piaca vitelét segítheti elő a klaszterszerveződés keretében.

Ugyancsak fontos kiemelni a turizmust az alapítvány munkájában, hiszen a megyei Tourinform-iroda működése is feladatunk. Ez talán olyan tevékenységünk, mely különösen közel áll a szívemhez, hiszen 2000–2005 között Szarvason voltam a Tourinform-iroda vezetője. Jelenlegi munkánk, mivel személyes ügyfélforgalmat nem bonyolít az irodánk, elsősorban koordináló jellegű. Már most készülünk a jövő évi turisztikai kiállításokra, hiszen előre kell terveznünk turizmusban is a megye jövőjét.

GLÓZIK KLÁRA, BMVA-ÜGYVEZŐ

ÜGYFÉLFOGADÁSI IDŐ:

Hétfőtől csütörtökig: 8–16 óráig, pénteken: 8–12 óráig

ELÉRHETŐSÉGEK:

5600 Békéscsaba, József Attila u. 2–4.
(Megyeháza, B épület, 1. emelet)

Telefon/fax: 66/442-520, mobil: 20/488-6095, 20/488-6998

E-mail: info@bmva.hu

Jobban védhetővé vált a Hármaskörös

A korábbiakhoz képest gyorsabban és jobb minőségű úton közelíthető meg a Hármaskörös egyik fontos gátszakasza. A másfél ével ezelőtti árvíz elhárításának munkái során megrongálódott siratói holtági utat az Európai Szolidaritási Alaptól kapott támogatásból sikerült felújítani – nyilatkozta lapunknak Hamza Zoltán, Békésszentandrás polgármestere.

A 2006. tavaszi, mindedig legkomolyabb árvíz levonulását követően szükségessé vált a Békésszentandrás melletti siratói holtág útjának megerősítése. A Hármaskörös védekezési munkái során ugyanis komoly mennyiségű, a védekezéshez szükséges anyagot, homokot szállító jármű útvonalaként szolgált, és a terhelés miatt tönkrement.

A veszélyhelyzet elhárításában ezernél is több helybéli, valamint a környező tele-

pülésekről érkezett önkéntes dolgozott erejét megfeszítve, ugyanis ez a 2006-os árvíz még az 1970-es eddigi rekordvízszintet is több mint fél méterrel meghaladta. Az első hívó szóra, sőt anélkül a töltésekre, gátakra érkezett önkéntesek munkájának is köszönhető, hogy az árral fenyegetett lakóházakban nem esett kár, a dühöngő víznek az általuk megpakolt és lerakott homokzsákok állták útját.

A veszélyhelyzet elmúltával rögtön látni lehetett, hogy

az út felújítása nem halogatható. Annál is kevésbé, hiszen ez az út a másfélől nem megközelíthető szarvas-öcsödi tizenhárom kilométeres szakasz védelmében is szerepet játszik, ugyanis erről a kiváló tárolótérrel a védekezésre szolgáló anyagok vízi vagy légi járművekkel könnyen szállíthatók. Mindezen érvek és a miniszterelnöki ígéret ellenére csak nagyon nehezen tudtak hozzájutni a felújításhoz szükséges pénzösszeghez.

Mint a nagyközség polgármestere, Hamza Zoltán elmondta, többször kellett a minisztérium „nyakára járni”, mire az Európai Szociális Alaptól megérkezhetett a minimálisan szükséges 15,7 millió forint. Ebből felújították, aszfaltburkolattal is megerősítették az 1320 méter hosszú holtági utat, de a vé-

dőkorlátok és az útpadka helyreállítására, valamint a terep rendezésére már a település önerőből hozzá tett nyolcszáz ezer forintjára volt

szükség. A helyreállítással együtt válhatott a Hármaskörös védelme jelentősen könnyebbé és biztonságosabbá, amint erről Domokos

László, a Békés Megyei Közigyelés elnöke terepbejárása során nemrégiben maga is személyesen meggyőződhetett.

Domokos László, a Békés Megyei Közigyelés elnöke és Hamza Zoltán, Békésszentandrás polgármestere a helyszínen tájékozódott az árvízi károk helyreállításáról

Új pályára állt a Békés Megyei Tudásház és Könyvtár

Információ – ismeret – tudás

„Hatékonyan élni annyi, mint
elegendő információval élni.”
(Norbert Wiener)

legfontosabb
kérdéseink.

– *A festék még alig száradt meg az intézmény új bélyegzőjén, máris hatalmas feladatok előtt találta magát az intézmény (részben) új vezetősége. Mik is ezek?*

– Egyrészt, mondhatni, a múlt ügyei: problémás ügyek, pénzügyi elszámolási

2008. július 1-től Hajnal Lajos vezeti a Tudásházat, akit az azóta eltelt időszak

történeteiről

ügyek, helyzetek, szabályozások (szabályzatok) korrekciója, megoldása... Másrészt a jelen ügyei: a korábbi, jól bevált működés, lebonyolítás (pl. pályázatok esetében) folytatása... A jövő tervezése: egyrészt pályázatok írása formájában, másrészt az épület felújítására és átalakítására irányuló beruházás tervezésében (és engedélyeztetésében) való részvételben...

– *Mi volt a legfontosabb megoldandó feladat?*

– Az intézmény, mint többnyire ismeretes, jelentős önállósággal bíró intézményegységekből áll, amelyeknek egyike-másika korábban tel-

jes önállósággal működött (pl. kulturális iroda). A funkcionalitásában és elhelyezésében is igen széttagolt intézmény minél egységesebb irá-

nyításának megteremtése érdekében sürgősen létrejött az intézményi titkárság. „Látni és látszani” – alapszabály a közlekedésben; „informálódni és informálni” – alapelv az újszerű titkárság működésében, ennek következtében, föltehetőleg, az egész intézmény irányításában, a működés minőségében, hatékonyságában...

– *Melyik volt az elmúlt időszak kiemelkedő rendezvénye?*

– A közelmúlt eseményei/rendezvényei közül leginkább az a kétnapos országos matematikatanári konferencia emelhető ki, amelynek előadói között Pálkás József akademikust, az MTA elnökét is köszönthettük. A konferenciát már harmadik alkalommal rendezték meg megyénkben. Megemlékezésre érdemesek még a tanévkezdést általában szolgáló megyei rendezvények, az iskolavezetők és a tanári egyaránt. Az utóbbin, összesen tizennégy szekcióban, a részt vevő tanárok száma meghaladta a háromszázat. Az említett rendezvények mindegyikét a Békés Megyei Tudásház és Könyvtár (BMTK) pedagó-

giai szakmai szolgáltató részlege (intézményegysége) szervezte.

– *Milyen jövő előtt áll az intézmény?*

– A jövővel, alapvetően a közeli jövővel kapcsolatos legfeltehetőleg teljesebb intézményi feladatokat a pályázatok írása jelenti. Az utóbbi hetekben számtalan pályázati megbeszélésre került sor. Néhány példa ezek közül, az aktualitás jegyében: A Békés

tást támogató fejlesztéseket a szakkönyvtárakkal együttműködésben valósítják meg. A pályázatban tervezett további fejlesztésekben a könyvtárak internetes szolgáltatásait, a fogyatékkal élők könyvtárhazságnálát segítő berendezéseket, a számítógépes rendszereket és az elektronikus olvasóazonosítási rendszert szeretnék korszerűsíteni. Az elnyerhető támogatás maximum 100 millió forint lehet. A BMTK Pedagógiai Szak-
szolgálati Intézményegysége az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények által nyújtott szolgáltatások fejlesztése a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók együttnevelésének támogatása érdekében című pályázati kiírás keretében tervezi óvodák, iskolák befogadásra való törekvéseit segítő szakmai és szakszolgálati rendszer kiépítését. A 2010 végéig tartó program elemei

Megyei Tudásház és Könyvtár pályázatot nyújt be a könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúrafejlesztésére. A pályázat célja, hogy a megye kisebb könyvtárai kapcsolatot tarthassanak más települések könyvtárai-val, valamint hogy az okta-

között az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények működésének továbbfejlesztése, a gyógypedagógiai intézmények szolgáltató centrumokká, műhelyekké alakulása szerepel. Az elnyerhető pályázati összeg 20 millió forint.

Az épületbe bérlőket várnak

Hamarosan elkezdődik a Békés Megyei Tudásház és Könyvtár felújítása, korszerűsítése. Miután az ezzel kapcsolatos pályázatot elutasították, a Békés Megyei Önkormányzat saját erőből valósítja meg a beruházást. Cél az információ, valamint a dokumentum és tudásvagyon hatékony, gyors közvetítésének biztosítása, összehangolt beszerzéssel, integrált szolgáltatásokkal, technológiai fejlesztéssel. A XXI. század olvasókönyvtárát hozzájuk létre, egy olyan tudásházat, mely biztosítja ezeket az új szolgáltatásokat mindenki számára.

A könyvtári funkcióhoz jól kapcsolható egy informatikai inkubátorház és innovációs tudásközpont funkció, amely országosan is egyedülálló módon kedvező infrastruktúrát biztosít informatikai munkahelyteremtő vállalkozóknak, vállalkozásoknak, pályakezdő vagy tapasztalt szoftverfejlesztőknek vagy a megújuló könyvtári funkciókat támogató vállalkozásoknak, magánkezdemenyvezéseknek.

Sziklai Zoltán, a területfejlesztési osztály vezetője elmondta, hogy a mintegy 4500 m²-

es alapterületű épületegyüttes a bővítés után a kötelező könyvtári funkciók korszerű eszközökkel történő, magas szintű ellátása mellett alkalmas teret biztosíthat olyan kapcsolódó tevékenységek befogadására, amelyek jól illeszkednek az eredeti könyvtári funkcióhoz. Emeletráépítéssel további 1200 m² területet alakítanak ki, így az épület 5700 m² funkcionális területtel rendelkezik majd.

Az épületben a bérbeadással hasznosítható területeket úgy kívánja az önkormányzat kialakítani, hogy a szerkezetileg lehetséges legnagyobb egybefüggő területek (35–181 m²) jölessenek létre, alkalmazkodva a betelepülő vállalkozások igényeihez – tájékoztatott Sziklai Zoltán. Ezeknek a területeknek a bérbeadására nyilvános eljárás keretében kerül sor, ahol az ajánlatok szerint egyedi szerződéskötésekre lesz lehetőség, amelyek a képviselő-testület jóváhagyásával válnak érvényessé.

Várjuk az érdeklődők jelentkezését a megyeionk@bekesmegye.hu címen, ahol munkatársaink további hasznos információt tudnak adni.

Az „ismeretlen közelmúlt” – napirenden az ügynökkérdés

A szocializmus évtizedeit idézte meg a levéltár konferenciája

A Békés Megyei Levéltár szeptember 19-én tartotta ez évi konferenciáját. Az idei rendezvény a szocializmus évtizedeit idézte meg két fontos kérdéskört középpontba állítva. Az ügynökkérdésről, a párt információs jelentéseinek rendszeréről, a korabeli kapcsolatrendszerek működéséről szóló előadások a rendszer és az információ viszonyát kutatták. A másik kérdéskört a paraszti világnak szentelték.

A Békés Megyei Levéltár 2006-tól minden évben tart egy olyan, ismert, jeles előadókat felvonulató konferenciát, amellyel a szakmához és a múlt iránt érdeklődő közönséghez egyaránt szeretne eljutni. 2006-ban a gyulai Ladics család történetétől indulva a polgári kultúra rétegeit vizsgálták az előadók, tavaly a választások történetéről

esett szó a reformkortól az 1947-es „kékcédulás választásokig”.

Az idei konferencia témája az „ismeretlen közelmúlt” volt, azaz a szocializmus korszaka. Az előadások két tematikai egység köré szerveződtek: a szocialista rendszer és az információ, illetve – Békés megyéről lévén szó – a parasztság sorsa. A nyitó elő-

adást Gyarmati György, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának főigazgatója tartotta „Az ügynökkérdés tárgyalásának elágazásai” címmel, s arról beszélt, hogy azok az iratok, amelyekből legtöbbször a pillanatnyi szennzációt várják, milyen fontos források a rendszer struktúrájáról és a hétköznapi élet történetéről. Václuch Tibor „Kéz kezét mos” című előadásában az úgynevezett „szocialista összeköttetések” rendszerét elemezte. Sáfár Gyula a párt információs heti jelentéseinek rendszerét áttekintve az információszerzés módjáról és a fontosnak tartott információ tartalmáról beszélt.

Óze Sándor az ’50-es évekbeli dél-alföldi paraszti ellen-

állásról tartott előadást, középpontba állítva az úgynevezett Fehér Gárda keretében szerveződött ellenállási mozgalmat. Noha a mozgalom története, elsősorban az előadónak köszönhetően, már feltárt, de – még az érintett dél-alföldi területeken is – kevésbé ismert. Ö. Kovács József – új Békés megyei kutatásokra is támaszkodva – az erőszakos kollektivizálással szembe fordított értelmezési modelleket vette sorra.

A nagyobbbrészt egyetemen tanító, gyakorlott előadók egyszerre szóltak a szakmához és a közönséghez. A résztvevők alighanem sok nívót is ismerhettek meg, a diákok számára különösen jól hasznosíthatók voltak a hallottak.

Gyarmati György, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának főigazgatója is előadást tartott

Dobó Kata hisz a gondolat és a szó teremtményében

A mozivászonról a Jókai színpadára

Igazi sztárt ismerhet meg hamarosan egészen közelről a Békés megyei közönség, hiszen a Jókai Színház idei évadjának első premierjén Dobó Kata is színre lép. A Miniszter félrelép, a Szabadság, szerelem mozifilmekből és leginkább a televízióból közismert színésznőről beszélgetésünk során hamar kiderült, hogy mentes a sztáralűröktől, s a művészete mellett sok időt szán a számára fontos karitatív ügyekre is.

A Jókai Színház igazgatói irodájába kicsit fáradtan, de kedvesen mosolyogva lép be, smink nélkül, hátrafoggott hajjal is kellemes benyomást keltve. A bemutatkozást követően elmondja: örül, hogy nem „kutyafuttában” leadott, telefonos interjú készül, hanem módunk van személyesen beszélgetni. Ki hitte volna, hogy egy celebnek (manapság így hívják a közismert embereket) erre van igénye? Vágjunk is bele a csevegésbe!

– Tudom, most is próbáról jön. Gőzerővel folynak a Lüszisztraté című darab előkészületei. Volt már ideje kicsit körülnézni Békéscsabán, esetleg a megye más városaiban?

– Egyelőre csak a színészház és a Jókai Színház közötti útszakaszt ismerem, de szeretnék majd jobban körülnézni. Békéscsabáról és Gyuláról is sok szípet hallottam, remélem, lesz módom kicsit jobban megismerni a megyét. Egyelőre nagyon zsú-

foltak a napjaim, általában délelőtt 10-től este 9-ig a színházban vagyok, ez az első igazi, zenés darab, amiben a próza mellett sokat kell énekelnem, táncolnom, s ez bizony komoly gyakorlást igényel. A próbák mellett ének- és táncórák is várnak rám, de a társulat igazán remek, és örülök, hogy hamar befogadtak. Szerencsére nem éreztem azt, hogy prekoncepcióval fogadtak volna, egy színész vagyok a többi között, partnerként kezelnek, és ez nagyon jó így.

– A Lüszisztratérol úgy tudni, hogy kissé pajzán darab. Miként ajánlaná a Békés megyei közönségnek?

– Ez egy valóban könnyű, valódi szórakozást ígérő darab, amire, azt hiszem, manapság ki vannak éhezve az emberek. Az ízlésség határain belül erotikával fűszerezett, és Gulyás Levente zeneszerzőnek köszönhetően dalamos, fülbemászó dalokkal van tele. Remélem, tetszeni

Fotó: A-TEAM/Nyári A.

fog a csabai közönségnek, és a fárasztó, munkával teli napok után jó kikapcsolódást jelent majd az előadásunk!

– Önt leginkább filmszerepei és a médiában való szereplése tette ismertté, bár tudható, hogy színházban is szerepelt. Melyik áll közelebb a szívéhez: a film vagy a színpad?

– Én elsősorban dolgozni szeretek, s azt vallo, hogy a színész az színész, akár filmen, akár színpadon alakít. Nem tudnék és nem is akarok választani, mindkettőnek megvan a maga előnye és nehézsége is. Míg filmezés közben lehetőség van a rontott jelenetek újraforgatására, addig a színpadon nem lehet korrigálni. Ott minden „előben” zajlik, ugyanakkor ott

van karnyújtásnyira a közönség a maga reakcióival, ami nagyon sokat segíthet, inspirálhat. Szeretem magam kipróbálni teljesen új helyzetekben, s mivel egy ilyen, állandó, nagy társulattal rendelkező színházban még nem dolgoztam, most élvezem ezt a helyzetet, ráadásul sok új ismerőst szerezhetek.

– A magyar színészek közül talán ön volt legközelebb a hollywoodi karrierhez, s azt a hét évet, amit Amerikában töltött, bizonyára sokan irigylik. Végleg lemondott a világhírnévről?

– Soha se mondd, hogy soha... Egyébként nem világhírnévre és nem is tengerentúli ismertségre vágyom leginkább. Az is egy olyan, nagy feladat volt, amit örömmel

próbáltam ki, és nem bánom egyetlen percét sem. Ugyanakkor borzasztóan örülök, hogy itthon lehetek, ugyanis nagyon gyötört kint a honvágy. Minden hiányzott, ami magyar, az emberek, a szagok, az ételek, a kultúra. Ott tanultam meg, hogy számomra nagyon fontosak a gyökerek.

– A sok színészi feladat mellett gyakran feltűnik olyan mozgalmak, akciók rendezvényein, mint a hospice vagy a mellrák-ellenes kampány. Miért tartja fontosnak ezeket a karitatív szerepvállalásokat?

– A mellrák és általában a rákmegelőző programok életet menthetnek, ezért nem lehet elégszer elmondani, hogy vegyenek részt a szűrésen az érintettek. Köztudott, hogy például a mellrák ma már időben felismerve jól gyógyítható, ezért nem szabad elhanyagolni a szűréseket. Én ezt komolyan gondolom, s nem értem azokat, akik struccpolitikát folytatva egyszerűen nem hajlandók foglalkozni az egészségükkel. A hospice (gyógyíthatatlan betegek támogatása) alapítványt egy családi tragédia következtében ismertem meg, nagymamán halála előtt. Csodálatlan néztem végig, milyen lelkiismeretesen, emberséggel segítenek az életük végéhez közeledő embereken, s teszik lehetővé, hogy méltósággal és szeretetteljes közegben távozzanak el közülünk a haldok-

lók. Ez is olyan dolog, amivel még Magyarországon nagyon kevesen hajlandók foglalkozni, pedig rendkívül fontos lenne, hogy egyre több hospice ház jöhesse létre. Én magam is elvégeztem az USA-ban egy hospice-tanfolyamot, s ezt is egy olyan ügynek tekintem, ami mellé bármikor odaállok.

– Szép, fiatal, sikeres színésznő, akinek a mindennapjaira bizony kíváncsi a közönség. Anélkül, hogy a magánéletében kutakodnék, annyit csak megkérdezek: hogyan él mostanában?

– Most már jól vagyok, mondhatnám, hogy kitölti az életem a munka. Volt egy kicsit rosszabb periódusom, de túl vagyok egy hosszú és sikeres terápián, s most már úgy érzem, felvertezttem magam, erősebb lettem. Hiszek a gondolat és a szó teremtményében, ezért igyekszem kerülni a negatív helyzeteket, és „bevonzani” a jót, így talán a számomra megfelelő társat is sikerül megtalálni. Ugyanakkor szerencsés embernek tartom magam, aki mindent megkapott az élettől, amit lehet.

Tímár András

(1953. szeptember 21.)

szakácsmester (2005.),
a Kondorosi Csárda
üzemeltetője, üzletvezetője

1979. Békés, Hajdú, Szabolcs megyei ÁFÉSZ-ek – szakácsverseny, Békés, diploma

1981. Békés, Hajdú, Szabolcs megyei ÁFÉSZ-ek – szakácsverseny, Kisvárd, bronzérem

1987. Országos Gasztronómiai kiállítás, Budapest, diploma

1991. Országos Gasztronómiai kiállítás, Budapest, bronzérem

1999. Kevi Juhászfesztivál, birka-pörköltfőző verseny, aranyérem

2001. Országos Gasztronómiai verseny, Siófok – szakmunkástanulókkal VII-es kategória, 2 bronzérem és 1 aranyérem

2005. Szabadtéri főzőverseny, Hódmezővásárhely, aranyérem

Főpróba előtti bemutató

Sokan tudják már, hogy a megye színeiben indul egy csapat az erfurti szakácsolimpián október 19–22. között. Mára már kialakult, hogy milyen menüsorral indul a csapat a versenyen. Mit lehet tudni, milyen alapanyagokat fognak felhasználni? – kérdeztük Tímár András szakácsmestertől.

– Elsősorban a Baromfiudvar 2002 Kft. és a Gyulai Húskombinát alapanyagaival dolgozunk: tengeri és folyami halak, őz, szarvas, nyúl, fácán, fűrj, bányahúsok, libamáj, szárnyashúsok, mangalica.

– Megjelennek a magyar konyha jellemzői is ebben a menüsorban?

– Mindenképpen, hiszen a Magyar Turizmus Zrt. meghatározta, hogy 2008 a vizek és a reneszánsz éve. Fontosnak tartjuk a magyar konyha megőrzését, és kiemelkedő szerepet tulajdonítunk a megyében előállított élelmiszer-alapanyagoknak, hiszen egy halban és vadban gazdag megyénk van (kecske, fogas, dámszarvas, vadnyúl, őz), és úgy gondolom, hogy ezzel a lehetőséggel élni kell. A me-

nüben szerepel füstölt libamáj, hajdinakásával töltött mangalicaláb, libamájpraliné.

– A csapatból 5-en indulnak regionális csapatként és 4 fő egyéni versenyzőként. Mi a célja a csapatnak ezzel a versennyel, mit szeretnének elérni?

– Elsődleges és hosszú távú célunk, hogy az idegenforgalmat és a turizmust a megyében továbbfejlesszük és minél magasabb színvonalon tudjuk kiszolgálni vendégeinket. A magyar konyha megőrzése mellett szeretnénk a modern gasztronómiai trendekkel megismertetni az embereket. Ehhez

szükséges megismernünk az új trendeket nemzetközi szinten, hogy ezzel is elősegítsük a jövőben Békés megye gasztronómiai fellendülését – ez jelenthet a megye számára egy kitörési pontot is a gasztronómia területén.

– A Kondorosi Csárdában, ahol dolgozik, van lehetőség arra, hogy valamilyen jellegzetes magyar ételt megkóstoljanak a vendégek?

– Természetesen igen, hiszen nemcsak a magyar konyha ételeit tudja megkóstolni a vendég, hanem a látogatók körbecsodálhatják a csárda hagyományos, ősi

RÓZSA SÁNDOR KEDVENCE

HOZZÁVALÓK (10 ADAGHOZ):

5 dkg sertésszár, 2 dl étolaj, 7 dkg liszt, 1 kg burgonya, 5 dkg paradicsom, petrezselyemzöld, 20 dkg szeletelt csiperke, 3 fej vöröshagyma, 50 dkg sertéstárja, 30 dkg füstölt szalonna, 1 evőkanál paradicsompüré, 2 db TV paprika, őrölt bors, só, köménymag.

ELKÉSZÍTÉS:

A sertéstárját grill-lapon megsütjük, és félretesszük. A zsírból, lisztből, sóval, borssal, köménnyel ízesítve, és a paradicsompürével pecsenyelevet készítünk. Ebbe beleforgatjuk a grill-hússzeleteket. A burgonyát megisztítjuk, feldaraboljuk és paradicsommal, paprikával, gombával együtt megsütjük. Tálaláskor a kemencés burgonyára helyezett hússzeleteket a kakastaréjra sült szalonnával és sült hagymakarikával díszítjük.

alföldi bútorokkal és használati tárgyakkal berendezett konyháját és szobáit is. Az eredetileg az 1700-as években épült, és azóta többször

átépített, felújított Kondorosi Csárda falai között ma a kora Magyarország jellegzetes paraszti ételének képei elevenednek meg.

Csoportos kedvezmény a megyei diákoknak

A Munkácsy Mihály Múzeumban 2008. július 10-től november 5-ig tekinthető meg a „Gyermekeimet az országért – A tatárjárás (1241–1242)” című kiállítás.

A megyei önkormányzat szeretné, hogy minél több diák láthassa ezt a nem mindennapi kiállítást, mely során átélik az akkori kor eseményeit, ezért támogatást kíván nyújtani a Békés megyei diákok számára azért, hogy lehetőséget biztosít a megye településeinek élő tanulóinak ahhoz, hogy ingyenesen beutazhassanak a kiállításra, a Körös-Volán Zrt. különbuszaival, és kedvezményesen megtekinthessék a tatárjárásról szóló kiállítást.

A településeknek ajánlotta fel a megyei önkormányzat a

lehetőséget arra, hogy támogassák az ott élő diákokat, függetlenül attól, hogy a településen van-e oktatási intézmény.

A Békés Megyei Önkormányzat által fenntartott oktatási intézmények diákjai is kedvezményesen vehetnek részt a múzeum kiállításán, így összesen 9000 diák ismerkedhet meg a tatárjárás szakának legfontosabb történéseivel.

Az a cél, hogy a megyeszékhely mellett a többi településen élő diákok is ugyanolyan eséllyel látogathassák meg a múzeum kiállítását, mint a békéscsabaiak, ezért biztosítják számukra is a kiemelt nagycsoportos kedvezményt, valamint az ingyenes utazást.

Kiváló eredmények az atlétikában

Tóth Sándor mesteredzőt, a Buda-Cash Békéscsabai Atlétikai Club ügyvezető igazgatóját, a klub eredményeiről kérdeztük.

– Több éve dinamikus fejlődő klubunk számtalan kiváló eredménnyel vétette már magát észre a hazai és nemzetközi megmérettetéseken egyaránt – mondta el Tóth Sándor. – Az elmúlt év volt az számunkra, amikor azt fogal-

maztuk meg, hogy ezt nem lehet túlszárnyalni – junior Eb helyezéseinkkel, 41 országos bajnoki címmel, a közel 100 értékelhető klub közötti utánpótlásban (19 évesekig) elért elsőségünkkel, de minden korosztályt beleértve is, az előkelő V. helyen végeztünk. ... és következett a 2008-as év, még nagyobb feladatokkal, célokkal...

– *Hogy értékeli a 2008-as évet?*

Orvosok világbajnoksága

Júliusban rendezték Németországban a orvosok és egészségügyi dolgozók hagyományos világjátékát. A 29. vb-t gyönyörű helyszínen, Garmisch-Partenkirchenben rendezték.

A több mint negyven ország 28 sportágban képviseltette magát. A háromezernél több versenyző egy hétig – igazi „olimpiai” hangulatban – rótta a köröket, gyűrte az ellenfelet, ütötte, dobta, rúgta a labdát, lötte a korongot mint jómagam is. A német, spanyol, olasz, francia és nem utolsósorban magyar sportlövők színvonalas versenyt produkálva küzdöttek az érmekért a festői környezetben fekvő lőtérén.

A versenyen részt vett dr. Mieczynszky Ernő megyei képviselő, háziorvos is, aki így számolt be élményeiről:

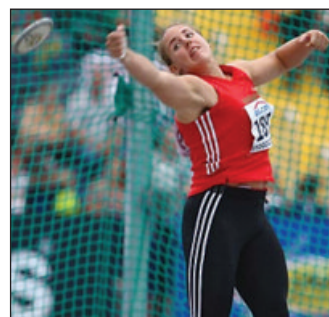
– Három év kihagyás után indultam el újra a versenyen. Hamar kiderült, hogy az olaszok a legfőbb riválisaim. Korongvadászatban a bronzérmet sikerült megszerezniem, míg trapban éles küzdelemben ezüstérmes lettem egy koronggal lemaradva az aranyéremről. Igaz, a bronzérmes olaszt is csak egy koronggal előztem meg! Összességében elégedetten, pozitív élményekkel (még két éremmel) tértem haza.

– A junior-világbajnokságra – 168 ország atlétái között – három versenyzőnk kvalifikálta magát: Márton Anita, Baji Balázs és Petrovski Tibor. Mindhárman döntősként zárták a világversenyt. 34 egyéni bajnoki címet, és összesen 68 I–III. helyezést szereztek atlétáink az országos bajnokságokon. Országos csúcsdöntőink: Márton Anita ebben az évben súlylökésben és diszkoszvetésben összesen hatszor javított országos csúcsot, közöttük diszkoszvetésben 30 éves csúcsot döntött meg. Baji Balázs 110 m-es gátfutásban a vb-n kétszer is országos csúcsot javított meg.

– *Milyen feladatok várnak a jövőben az atlétákra?*

– További országos bajnokságokra készítjük fel atlétáinkat. Válogatott viadalokra kiválasztás – sikeres szereplés. Saját rendezésű pálya és utcai atlétikai rendezvények profi megszervezése, és ezzel is a lakosság szemléletformálása. Természetesen a sikerekhez a szakemberek és a versenyzők elhivatottsága mellett támogatók kellenek. Magunk mögött tudhatjuk a Békés Megyei Önkormányzat és Békéscsaba képviselő-testületeit, valamint reklámpartnereinket. Működésünkhöz minden pályázati lehetőséget megragadunk.

Márton Anita dobóatléta

Petrovski Tibor dobóatléta

Baji Balázs gátfutó

A KISISKOLÁK MEGMENTÉSÉÉRT

országos összefogást kezdeményez

dr. Puskás Imre, a Tolna Megyei Közigyelés elnöke, 2008. október 18-án 11.30-tól a Tolna megyei Sárszentlőrincen.

A demonstratív találkozó célja olyan konkrét javaslatok megfogalmazása a költségvetés, illetve az ágazati jogszabályok módosításához az Országgyűlésnek, amellyel biztosított lesz a kistélepüléseken is az iskolák működtetése.

Tolna Megyei Önkormányzat • Telefon: 06-74/505-613
E-mail: sarszentlorinc1018@tolnamegye.hu

Nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlat Békésben

Vesélyhelyzet kihirdetését kezdeményezte a Békés Megyei Védelmi Bizottság. 2008. szeptember 21. és 26. között rendezték meg ugyanis azt a nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatot, ahol többek között légi mentésre, kitelepítésre és árvízi védművek kiépítésére is sor került. Szeptember 23-án ezért összeült a Békés Megyei Védelmi Bizottság, és meghozták a rendezvény lebonyolításához szükséges határozatokat. A közel húsz együttműködő szerv mellett a Harruckern János Központtáti Intézmény 162 tanulója is részt vett a gyakorlaton, akik „árvízveszély miatt Romániába, Kisjenőbe lettek kitelepítve”.

Vitorlázás Berlin felett

A megyei önkormányzat támogatásával Laurinyecz Sándor, a Kvasz András Békés Megyei Repülő és Ejtőernyős Egyesület rutinos pilótája képviselte Békés megyét a Berlin-Lüsse repülőterén megrendezett 30. vitorlázórepülő-világbajnokságon augusztusban. A felkészülésről és a versenyzésről beszéltünk a békési pilótával.

Hogyan készült fel a világ-bajnokságra?

– A Békéscsabai repülőtéren készültem a versenyre. A felkészülés feltételei nem voltak a legideálisabbak, ugyanis a szakosztály nem áll olyan helyzetben anyagilag, hogy mindig tudjon segíteni, ezért a felkészülésben a minimumot tudtam lerepülni, hogy ki tudjak menni a világbajnokságra. A zavartalan kiutazáshoz szükséges pénzt a Békés Megyei Önkormányzat és Békéscsaba városa biztosította számomra. Mivel tech-

nikai sportról van szó, ezért igen sokba kerül a finanszírozás, így nagyon jól jött a megye és a város támogatása.

– *Mit kell tudni a vitorlázórepülő-világbajnokságról?*

– A világbajnokság Berlin-től 70 km-re délnyugatra, Lüsse falu repülőterén volt. Kétévente rendezik meg, a közbeeső években pedig Európa-bajnokság van. 34 nemzet vett részt a versenyen, kategóriánként 50 fő volt a nevezési limit. Lüssében három kategória volt (15 m-es rohanó és standard, 18 m-es). Öt magyar induló vett részt a viadalon. A verseny két hétig tartott, ha alkalmas volt felszállásra az időjárás, akkor megkezdhetük a repülést.

– *Milyenek voltak a körülmények?*

– Az edzőnapokon nagyon jó idő volt, aztán a verseny megnyitójától kezdve egy nagy vihar. Amikor a repülőter légtérébe felhúztak, akkor szám szerint 130 vitorlázórepülő tartózkodott a levegőben. A felszálló légáramlat kevés volt, és mindenki oda ment, ahol egy kis meleg levegő kezdett emelkedni, ezért 50 méteres távolságon belül cikáztak a vitorlázóre-

pülők. A tájékozódásban a fedélzeti légi navigációs rendszer segített.

– *Ki volt a magyarok közül a legesélyesebb?*

– Általában a papírforma dönt, és egy kis szerencse. A magyarok közül az én kategóriámban (15 m-es szárny-

durrant a repülő futókereke, és emiatt le kellett vinni a gépet a startmezőről. A műszaki segítség gyorsan megérkezett, de már csak a mezőny után indulhattam el, és nem tudtam visszaérni a kiindulási pontra. Ezért körülbelül 700 pontot vesztettem, és saj-

fesztávolság) Gulyás György nyert. Ő tízszeres magyar bajnok, megérdemelte ezt a világbajnoki címet.

– *Hogy sikerült a verseny, milyennek érzí a szereplését?*

– 44 versenyző közül a 34. helyen végeztem. A szereplést nem érzem kudarcnak, eltekintve a műszaki problémától, ami a hatodik versenyszámban következett be. Az egyik napon, start közben ki-

nos az összesítettben a 18. helyről visszaestem a 37.-re. Innen még három helyezést sikerült javítani a maradék két versenyszámban.

– *Nemrég átlépte a százézer kilométeres átlomhatárt. Mire vonatkozik ez pontosan?*

– Az egy évben lerepült kilométereket kell ez alatt érteni, azonban nem a valódi repülésre, hanem a szimulátorral repült távolságra vonatkozik.